

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „V1“ 2015-09-21 SKUNDO**

2015 m. lapkričio 27 d. Nr. S- 226 (7-228/2015)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

Komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Lauros Milašiūtės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus
Linos Vosyliienės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojo atstovams

V. S.
D. B. , R. B. , A. G.

mokesčių administratoriaus atstovams

nedalyvaujant

2015 m. spalio 27 d. posėdyje išnagrinėjusi UAB „V1“ (toliau – Bendrovė) skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2015-08-21 sprendimo Nr. 69-101, n u s t a t ė:

Inspekcija 2015-08-21 sprendimu Nr. 69-101 patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI, vietos mokesčių administratorius) 2015-05-13 sprendimą Nr. (4.65)-FR0682-294 ir nurodė Bendrovei sumokėti į biudžetą 96016 Eur pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM), apskaičiavo 69123 Eur PVM delspinigius ir paskyrė 28804 Eur PVM baudą.

Sprendime nurodyta, jog Vilniaus AVMI, vykdydama Inspekcijos 2014-12-10 sprendimą Nr. 69-150, atliko pakartotinį Bendrovės 2008-01-01–2010-12-31 laikotarpio PVM patikrinimą, kurio metu įvertino Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT, Teismas) 2014-11-10 nutartį adm. byloje Nr. A-438-1643/2013, kurioje Teismas konstatavo, kad mokesčių administratorius „neatkreipė dėmesio į pareiškėjui nurodyto sumokėti PVM aritmetinį apskaičiavimą, nuo kurio būdo priklauso mokėtina PVM suma bei su juo susijusių sumų (delspinigių ir baudos) dydžiai“. Atlikusi PVM bazės perskaičiavimą, Vilniaus AVMI surašė 2015-03-19 patikrinimo aktą Nr. (4.65)-FR0680-177, kuriame Bendrovei papildomai apskaičiavo 96016 Eur PVM. Minėtame akte pažymėta, kad nepriklausomai nuo to, kaip PVM yra apskaičiuojamas, ar nuo visos nedeklaruotos sandorio vertės, kuri apima ir PVM, ar nuo neapskaičiuotų pajamų, neįskaitant PVM, apskaičiuota PVM suma nesikeičia.

Pažymėta, jog Vilniaus AVMI pirminio patikrinimo metu (2012-03-01 patikrinimo aktas Nr. (4.65)-07-77-5) nustatyta, kad Bendrovės veiklos pajamas tikrinamuoju laikotarpiu sudarė: 1)

vairuotojų į Bendrovės kasą įnešti gryniesi pinigai už keleivių pervežimus; 2) iš juridinių asmenų gautos pajamos už suteiktas taksi paslaugas; 3) iš ryšių operatorių gautos pajamos už tarpininkavimo paslaugas; 4) nuosavybės teise priklausančių automobilių pardavimo pajamos.

Taip pat pažymėta, jog pakartotinio patikrinimo metu apibendrinusi pirminio mokesčio patikrinimo metu surinktą informaciją (vairuotojų, apskaitos darbuotojų, direktoriaus paaiškinimų duomenis, Asociacijos, operatorių pateiktą informaciją) Vilniaus AVMI padarė išvadą, kad Bendrovė nedeklaravo visų pajamų, gautų už keleivių pervežimą. Tiek pirminio, tiek pakartotinio patikrinimo metu PVM Bendrovei apskaičiuotas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, vadovaujantis 2004-04-13 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 70 str. 1 dalimi (Žin., Nr. 63-2243; toliau – MAĮ) bei Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 patvirtintų Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių (toliau – Taisyklės) 4.1 ir 4.3 punktais. Be to, vadovaujantis Taisyklių 6.3 punktu, Bendrovės pajamos, PVM ir pelno mokestis tikrinamuoju laikotarpiu apskaičiuoti taikant ekonominių modelių metodą. Bendrovės suteiktų taksi paslaugų apmokestinamoji vertė apskaičiuota perskaičiuojant kiekvieno mėnesio apmokestinamąsias pajamas, tai yra Bendrovės apskaitoje apskaitytas ir deklaruotas pajamas už keleivių pervežimą grynaisiais pinigais, taikant vidutinį pajamų padidinimo koeficientą: 2008 m. – 2,68, 2009 m. – 2,24 ir 2010 m. – 2,89.

Nurodyta, kad apskaičiuojant mokesčio bazę, nustatytos Bendrovės apskaitoje apskaitytos už taksi paslaugas gautos pajamos grynaisiais pinigais (su PVM): 2008 m. – 667827 Lt, 2009 m. – 402427 Lt ir 2010 m. – 240924, iš viso 1311178 Lt. Taip pat nustatytas pardavimo PVM, apskaičiuotas nuo apskaitytų pajamų, gautų grynaisiais pinigais: 2008 m. – 101872 Lt, 2009 m. – 65718 Lt, 2010 m. – 41812 Lt, iš viso 209402 Lt.

Iš pajamų (su PVM), gautų grynaisiais pinigais už taksi paslaugas, atėmus šioms pajamoms tenkantį PVM, apskaičiuota 1101776 Lt, iš jų: 2008 m. – 565955 Lt, 2009 m. – 336709 Lt ir 2010 m. – 199112 Lt, pajamų suma be PVM, kuriai taikomas pajamų padidinimo koeficientas: 2008 m. – 2,68, 2009 m. – 2,24 ir 2010 m. – 2,89.

Apskaičiuotos 1744645 Lt neapskaitytos ir nedeklaruotos pajamos be PVM (mokesčio bazė), iš jų: 2008 m. – 950804 Lt, 2009 m. – 417519 Lt ir 2010 m. – 376322 Lt.

Pabrėžta, kad, vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi, nuo patikrinimo metu 2008-01-01–2010-12-31 laikotarpiu nustatytų neapskaitytų ir nedeklaruotų 1744645 Lt pardavimo pajamų be PVM, taikant atskirais mokesčiais laikotarpiais galiojančius PVM tarifus (18 proc., 19 proc. ir 21 proc.), apskaičiuota 331524 Lt pardavimo PVM, iš jų: 2008 m. – 171145 Lt, 2009 m. – 81351 Lt ir 2010 m. – 79028 Lt. Įvertinusi Teismo nutartį, kurioje nurodyta, kad „kaip matyti iš mokesčių administratoriaus atliktų skaičiavimų, pareiškėjo į biudžetą mokėtinas PVM buvo apskaičiuotas nuo visos sandorio vertės, t. y. nebuvo laikoma, kad tarp sandorio šalių sulygta kaina jau apima PVM“, Vilniaus AVMI pažymėjo, jog Teismas neįvertino aplinkybės, kad pajamų padidinimo koeficientas taikytas pajamoms, iš kurių jau buvo atskaitytas PVM ir nustatyta 1744645 Lt mokesčio bazė be PVM.

Paaiškinta, jog Bendrovės apskaitoje apskaitytos už taksi paslaugas gautos pajamos grynaisiais pinigais, įskaitant PVM, sudaro 1311178 Lt, iš jų: 2008 m. – 667827 Lt, 2009 m. – 402427 Lt ir 2010 m. – 240924 Lt. Nuo šios sumos, taikant vidutinį pajamų padidinimo koeficientą, perskaičiuotos už taksi paslaugas gautos pajamos grynaisiais pinigais sudaro 3387482 Lt, iš jų: 2008 m. – 1789776 Lt, 2009 m. – 901436 Lt ir 2010 m. – 696270 Lt. Todėl visa neapskaitytų ir nedeklaruotų sandorių vertė, kuri apima ir PVM, sudaro 2076304 Lt, iš jų: 2008 m. – 1121949 Lt, 2009 m. – 499009 Lt ir 2010 m. – 455346 Lt. Vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi, nuo patikrinimo metu nustatytų, 2008-01-01–2010-12-31 laikotarpiu neapskaitytų ir nedeklaruotų 2076304 Lt pajamų, taikant atskirais mokesčiais laikotarpiais galiojančius PVM tarifus (18 proc., 19 proc. ir 21 proc.), išskaičiuotas 331524 Lt pardavimo PVM, iš jų: 2008 m. – 171145 Lt, 2009 m. – 81351 Lt ir 2010 m. – 79028 Lt. Nuo visos nedeklaruotų sandorių vertės pardavimo PVM išskaičiuotas pagal formulę: Mokėtina PVM suma = atlygis x PVM įstatyme nustatytas PVM tarifas / (100 proc. + PVM įstatyme nustatytas PVM tarifas). Iš visos 2076304 Lt neapskaitytų ir nedeklaruotų sandorių vertės, kuri apima ir PVM, atėmus šioms pajamoms tenkantį 331524 Lt PVM, patikrinimo akte apskaičiuota 1744780 Lt (2008 m. – 950804 Lt, 2009 m. – 417658 Lt ir 2010 m. – 376318 Lt) neapskaitytų ir nedeklaruotų pajamų suma be PVM.

Konstatuota, kad Vilniaus AVMI nustatė, jog nepriklausomai nuo to, kaip PVM yra apskaičiuojamas, ar nuo visos nedeklaruotos sandorio vertės, kuri apima ir PVM, ar nuo neapskaičytų pajamų, neįskaitant PVM, apskaičiuota PVM suma nesikeičia.

Inspekcija nurodė, kad Bendrovė skunde nepagrįstai teigia, jog Inspekcija ignoravo Teismo nutartį ir, siekdama nustatyti tikrąsias aplinkybes, visiškai neatliko jokio pakartotinio patikrinimo, o vadovavosi tik pirminio patikrinimo medžiaga.

Pažymėta, kad pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 58 str. 2 dalį „faktai, nustatyti įsiteisėjusiu teismo sprendimu vienoje administracinėje ar civilinėje byloje, iš naujo neįrodinėjami nagrinėjant kitas administracines bylas, kuriose dalyvauja tie patys asmenys“ (LVAT 2010-06-28 nutartis adm. byloje Nr. A-438-502/2010).

Įvertinusi mokestinės bylos dokumentus, LVAT 2014-11-10 nutartį adm. byloje Nr. A-438-1643/2013, Inspekcija padarė išvadą, kad nagrinėti Bendrovės skunde pateiktus argumentus, susijusius su pirminio mokestinio patikrinimo metu apskaičiuoto vidutinio pajamų padidrinimo koeficiento, kuris buvo taikomas apskaičiuojant Bendrovės suteiktų taksi paslaugų apmokestinamąją vertę, teisingumu, nėra pagrindo, nes LVAT minėta nutartimi patvirtino visas pirminio patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, o pakartotinį patikrinimą pavedė atlikti tik dėl PVM ir su juo susijusių sumų aritmetinio skaičiavimo tikslumo.

Konstatuota, kad Vilniaus AVMI pakartotinio patikrinimo metu išsamiai išnagrinėjo ir patikrinimo akte išdėstė Bendrovei papildomai apskaičiuotas 96016 Eur PVM sumos aritmetinį apskaičiavimą. Centrinio mokesčių administratoriaus nuomone, ši suma yra pagrįsta, todėl patvirtinta.

Akcentuota, jog dėl Bendrovės prašymo pasinaudoti metodu, kurį Vilniaus AVMI pritaikė UAB „E1“ patikrinimo metu, LVAT taip pat yra pasisakęs minėtoje nutartyje. Teismas pažymėjo, kad „nors Bendrovė ir prašė jos atžvilgiu taikyti analogijos metodą ir jos veiklos modelį lyginti su kitomis panašia veikla užsiimančiomis bendrovėmis, tačiau kartu pati paneigia tokio modelio taikymo galimumą. Vienas iš pagrindinių pareiškėjo argumentų yra tai, kad taksi verslas tokiu būdu, kaip UAB „V1“, buvo vykdomas ir kitose taksi paslaugas teikiančiose bendrovėse, nes ekonomiškai įmonės negalėjo išsilaikyti dėl nustatyto teisinio reguliavimo. Taigi taikant analogijos metodą būtų galima remtis tik netinkamai pajamų apskaitą tvarkančių ir mokesčius apskaičiuojančių bendrovių duomenimis. Pasirinkdamas įmonę, su kuria analogijos metodo taikymo metu lyginama tiriamoji įmonė, mokesčių administratorius turi būti įsitikinęs, jog šios įmonės finansinė ir mokestinė apskaita atitinka teisės aktų reikalavimus, nes tik tokiu atveju būtų galima užtikrinti, jog tikrinamos įmonės apskaita būtų perskaiciuota teisėtai. Pareiškėjas nenurodė jokios tinkamai buhalterinę apskaitą tvarkiusios ir mokesčius mokėjusios taksi paslaugas teikiančios įmonės, todėl analogijos metodo taikymo galimybė byloje nenustatyta“.

Inspekcija vertino, jog, patikrinimo metu nustačiusi, kad Bendrovė nepagrįstai sumažino mokėtiną PVM sumą, Vilniaus AVMI Bendrovei pagrįstai ir teisingai apskaičiavo papildomai mokėtiną į biudžetą 96016 Eur PVM sumą, o patikrinimo akto tvirtinimo metu, įvertinusi Bendrovės turėtas permokas, apskaičiavo 69123 Eur PVM delspinigius bei skyrė 30 proc. dydžio 28804 Eur (96016 Eur x 30 proc.) PVM baudą.

Dėl skirtos baudos dydžio

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 139 str. 1 dalies, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVM įstatymas) 123 str. 2 dalies ir 4 dalies nuostatomis, bei LVAT praktika (adm. byloje Nr. A-438-1117/2010, 2008-02-15 nutartis adm. byloje Nr. A-261-214/2008, 2010-06-04 nutartis adm. byloje Nr. A-575-916/2010; 2010-06-30 nutartis adm. byloje Nr. A-442-884/2010; 2010-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1546/2010), pažymėjo, kad kiekvieno konkretaus pažeidimo atveju turi būti atsižvelgiama į visas svarbias aplinkybes ir skiriama adekvati padarytam pažeidimui bauda; skiriamos baudos dydis priklauso nuo visų kompleksiskai vertinamų su konkrečiu atveju susijusių minėtų aplinkybių, o esant atsakomybę didinančių ir mažinančių aplinkybių pusiausvyrai (ar tokių aplinkybių nesant), skiriamas įstatyme nustatytos minimalios ir maksimalios sankcijos vidurkis.

Pabrėžta, jog Bendrovės atveju vidutinio dydžio, 30 proc. PVM bauda skirta „atsižvelgus į pažeidimo pobūdį (siekiant sumažinti mokėtinus mokesčius, neteisėtai sumažintos pajamos), tačiau įvertinus švelninančias aplinkybes (Bendrovė patikrinimo metu geranoriškai bendravo su mokesčių

administratoriumi, vykdė mokesčių administratoriaus nurodymus ir netrukdė įgyvendinti įstatymų suteiktų teisių, teikė mokestiniam patikrinimui atlikti reikalingus buhalterinės apskaitos dokumentus, registrus bei kitą informaciją“. Nors, vadovaujantis LVAT praktika, pažeidimo padarymo pobūdis negali būti kvalifikuojamas kaip atsakomybė sunkinanti ir baudą didinanti aplinkybė (2012-06-28 nutartis adm. byloje Nr. A-602-2285/2012, 2014-04-15 nutartis adm. byloje Nr. A-602-409/2014), tačiau Inspekcija atkreipė dėmesį į dar vieną atsakomybę sunkinančią aplinkybę, tai yra mokesčių mokėtojo (Bendrovės) nepri(si)pažinimą padarius mokesčių įstatymų pažeidimus net ir LVAT patvirtinus patikrinimo metu nustatytus pažeidimus.

Atsižvelgusi į aukščiau išdėstytas aplinkybes, Vilniaus AVMI sprendimu Bendrovei skirta 30 proc. dydžio 28804 Eur (96016 Eur x 30 proc.) PVM bauda, pasak Inspekcijos, yra pagrįsta, todėl mažinti ją iki minimalaus dydžio nėra pagrindo.

Bendrovė nesutinka su Inspekcijos 2015-08-21 sprendimu Nr. 69-101, prašo šį sprendimą panaikinti.

Pasak Bendrovės, Inspekcijos 2015-08-21 sprendime atkartoti vietinio mokesčių administratoriaus sprendime nurodyti motyvai, visiškai neįvertintos nei pastabos prie patikrinimo akto, nei skunde išdėstyti motyvai, nei LVAT sprendimo motyvai.

Bendrovės nuomone, Inspekcija, visiškai ignoruodama LVAT sprendimą, sprendime nurodė, kad „pakartotinio patikrinimo metu, vykdant LVAT nutartį, atlikus PVM bazės perskaičiavimą nustatyta, kad nepriklausomai nuo to, kaip PVM yra apskaičiuojamas, ar nuo visos nedeklaruotos sandorio vertės, kuri apima ir PVM, ar nuo neapskaitytų pajamų, neįskaitant PVM, apskaičiuota PVM suma nesikeičia“. Bendrovės įsitikinimu, Inspekcija ignoravo LVAT nutartį, kuria Bendrovės apeliacinis skundas buvo iš dalies patenkintas ir Inspekcija buvo įpareigota perskaičiuoti PVM mokesť, o tai neatitinka teisinės valstybės, teisingumo ir protingumo, teisėtų lūkesčių principų.

Bendrovė teigia, kad joks pakartotinis patikrinimas, siekiant nustatyti tikrąsias aplinkybes ir tinkamai įvykdyti LVAT nutartį, nebuvo atliekamas, buvo vadovautasi tik pirminio patikrinimo medžiaga ir padaryta ta pati neteisinga ir neteisėta išvada.

Taip pat Bendrovės nuomone, LVAT nutartis yra įsiteisėjusi, galiojanti ir negali būti Inspekcijos ignoruojama tose dalyse, kuriose Inspekcijai nenaudinga, o kitose dalyse motyvuojant skundžiamą sprendimą, kaip negali būti ignoruojami ir Bendrovės pateikti konkretūs apskaičiavimai ir paaiškinimai, teikti su pastabomis prie patikrinimo akto.

Dėl papildomai apskaičiuoto PVM mokesčio nepagrįstumo

Bendrovė pažymi, jog dėl patikrinimo akto pateikė išsamias rašytines pastabas su lentelėmis, į kurias nebuvo tinkamai atsižvelgta sprendžiant patikrinimo akto tvirtinimo klausimą.

Bendrovė teigia, kad pakartotinio patikrinimo metu buvo tik pakartoti pirminio patikrinimo teiginiai ir jų pagrindu papildomai apskaičiuotos pajamos už taksi paslaugas grynaisiais pinigais bei nuo jų mokėtinas PVM. Bendrovė mano, kad Inspekcija nesilaikė protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingo mokestinės prievolės dydžio nustatymo kriterijų ir visi jos nustatyti vidutiniai pajamų nustatymo koeficientai yra neteisingi, todėl jų pagrindu atlikti skaičiavimai neatitinka tikrovės.

Kadangi Inspekcija nurodė, kad papildomai mokėtinas PVM buvo apskaičiuotas nuo pajamų, gautų Bendrovės apskaitytas ir deklaruotas pajamas už 2008–2010 m. padauginus iš vidutinių pajamų padidinimo koeficientų pagal: vairuotojų paaiškinimus, apskaitos darbuotojos paaiškinimą, skambučių skaičių, Bendrovė teikia motyvus dėl kiekvieno iš šių koeficientų nustatymo metodo ir jų nepagrįstumo:

1. Pajamų padidinimo koeficientas pagal vairuotojų paaiškinimus.

Pasak Bendrovės, pasirinkusi jos veiklą vertinti pagal darbuotojų apklausas, Inspekcija turi pareigą užtikrinti, kad jos būtų kiek įmanoma konkretesnės ir tikslesnės, nes nuo gautų atsakymų priklausė mokestinės bazės skaičiavimo tikslumas, tačiau Inspekcija nesilaikė šio reikalavimo. Teigiama, kad apklausų metu surinkti duomenys yra ne tik netikslūs, bet neretai ir visiškai neatitinkantys objektyvios tikrovės ir gali būti lengvai paneigti. Visų pirma, nebuvo atsižvelgta į tai, kad 2008–2010 m. įvyko daug pokyčių: prasidėjo ekonominė krizė, todėl visiems vairuotojams 2008 m. pabaigoje buvo sumažintas administracinis mokestis; mažėjo taksi įkainiai ir užsakymų skaičius tiek iš privačių keleivių, tiek pagal sutartis su įmonėmis, todėl vairuotojai mažiau uždirbdavo (10

vairuotojų paaiškinimuose teigė: „nusprenžiau palikti Bendrovę, nes sumažėjo darbo krūvis“); vairuotojai prašydavo darbo sutartyse sumažinti darbo valandų skaičių (vairuotojas Nr. 30 nurodė, kad „po kelių mėnesių paprasčiau R. Derenčiaus pakeisti mano sutartį ir įdarbinti 1/4 etato“), vien 2009 m. 4 mėn. net 25 vairuotojai nuo 1/2 etato perėjo dirbti 1/4 etato, todėl jie galėdavo atnešti mažesnę administracinę mokesčių Bendrovei; keitėsi Bendrovės automobilių parkas (Inspekcija teigė: „2008 m. Bendrovė turėjo 10 automobilių, iš kurių 2008 m. 7 pardavė, o 2009 m. 01–05 mėn. pardavė likusius 3 automobilius. Kitus išsinuomojo iš UAB „M1“, UAB „M2“ ir fizinių asmenų), 2009 m. II pusmetį Bendrovė nebeturėjo nė vieno savo automobilio; keitėsi Bendrovės akcininkai (2009-08-05), todėl buvo atsisakyta automobilių nuomos paslaugų iš ankstesniųjų akcininkų įmonių UAB „M1“ ir UAB „M2“, visi vairuotojai nuo to laiko dirbo tik fiziniams asmenims priklausančiais automobiliais, kuriems buvo nustatytas žymiai mažesnis administracinis mokestis; keitėsi Bendrovės apskaitos darbuotojai (Bendrovės buhalterinę apskaitą nuo 2008-01-01 iki 2008-07-01 tvarkė N. Janovič (Aleksejenko), nuo 2008-07-01 iki 2010-02-26 – M. Piliūtė, o nuo 2010-02-26 – D. B.). Kadangi kiekvienas apskaitos darbuotojas atsako tik už savo darbo laikotarpį, todėl buvo būtina apklausti kiekvieną iš jų.

Bendrovė pastebi, kad vairuotojų apklausa vyko 2011 metais, o tuo metu beveik visi apklaustieji jau seniai dirbo kitose taksi bendrovėse ir galėjo neprisiminti tikslių skaičių arba juos iškraipyti, nes klausama buvo apie praėjusį 2008–2010 m. laikotarpį. Be to, esą Inspekcija visiškai ignoruoja pastabose Bendrovės pateiktus faktinius duomenis, kurie paneigia kai kuriuos vairuotojų paaiškinimus. Skunde pateikiami tokie pavyzdžiai. Bendrovė mano, kad neteisingų duomenų gavimą iš dalies lėmė neteisingai suformuluoti klausimai vairuotojams, nes, pavyzdžiui, buvo klausama „su kieno automobiliu (asmeniniu ar įmonės) dirbote?“, o buvo dar viena automobilių grupė – tai automobiliai, kurie nepriklausė Bendrovei ir kuriuos Bendrovė nuomojosi iš kitų fizinių asmenų, bet jie nedirbo tais automobiliais, tačiau Bendrovė tokiems automobiliams nepatirdavo išlaidų, todėl vairuotojams, dirbantiems tokiais automobiliais, administracinis mokestis buvo nustatomas lygiai tokio paties dydžio kaip ir dirbantiems su nuosavais.

Pasak Bendrovės, mokesčių administratorius patikrinimo akte pateikė visiškai tikrovės neatitinkančius teiginius, teigdamas, kad Bendrovė dalį automobilių nuomojosi iš vairuotojų bei nuo 2010 m. vasario mėn. iš akcininkės tėvo R. B. . Pasak skundo, ankstesnieji akcininkai Bendrovę pardavinėjo kaip „paketą“, kartu su akcijomis reikalaudami nupirkti ir automobilius, kuriuos Bendrovė nuomojosi iš akcininkams priklausančių kitų įmonių (UAB „M1“ ir UAB „M2“); nors automobiliai buvo seni ir prasti, akcininkės tėvas juos nupirko ir kiek įmanydamas greičiau, maždaug po poros mėnesių, juos pardavė; beveik visus automobilius vienu kartu nupirko B. G. , kuris vėliau įsidarbino Bendrovėje direktoriaus pavaduotoju, kad galėtų geriau prižiūrėti savo automobilius ir jais dirbančius vairuotojus, todėl 2010 metais R. B. Bendrovei nenuomojo nė vieno automobilio. Be to, mokesčių administratoriaus R. B. nebuvo apklaustas. Pažymima, kad tikrinant 2010 metus, iš apklaustų 9 vairuotojų net 5 buvo būtent tie vairuotojai, kurie dirbo automobiliais, iš pradžių priklausiusiais UAB „M1“ ar UAB „M2“, paskui trumpą laiką R. B. , galiausiai – B. G. , todėl jų mokamas administracinis mokestis keitėsi, tačiau į tai nebuvo atsižvelgta. Bendrovei keista, kad vairuotojų, dirbusių tokiais automobiliais, buvo labai nedidelė dalis ir būtent jie buvo apklausiami, o Bendrovės vairuotojų, dirbusių savo nuosavais automobiliais, kurių buvo didžioji dalis, buvo apklausti tik 4. Taip pat esą neatkreiptas dėmesys į aplinkybę, kad vairuotojai galėjo Bendrovei atnešti ir ne visą nustatytą administracijos mokesčių arba jį atnešti kitą mėnesį, buvo atvejų, kad vairuotojų skolos taip ir likdavo nepadengtos.

Bendrovė pateikia, 2009 m. ir 2010 m. mokesstinės bazės apskaičiavimo patikslinimą pagal apklaustųjų darbuotojų parodymus, nurodydama, kad darbuotojų administracinio mokesčio suma 2009 m. turėjo būti ne 87002 Lt, bet 75481 Lt, 2010 m. atitinkamai ne 45345 Lt, bet 30291 Lt.

Be to, Bendrovė teigia, kad ne tik pajamos pagal vairuotojų apklausos duomenis buvo apskaičiuotos neteisingai, nes tiek gryniesiems, tiek banko pavedimu gauti pinigai buvo Bendrovės pajamos, kurias uždirbo Bendrovės vairuotojai. Vairuotojai administracinį mokesčių galėjo mokėti tiek iš privačių keleivių gautais grynaisiais pinigais, tiek iš juridinių asmenų gautais taksi kvitais (talonais). Sumos, kurias vairuotojai mokėjo taksi kvitais / talonais, buvo nemažos, ypač laikotarpio pradžioje: 2008 m. vairuotojai talonais sumokėjo 411473 Lt, 2009 m. – 73016 Lt, 2010 m. – 40905 Lt. Tačiau šių sumų mokesčių administratorius nelaikė vairuotojų uždirbtomis pajamomis ir skaičiavo atsiskaitymus tik grynaisiais pinigais, t. y. lygino pajamas pagal vairuotojų paaiškinimus

(jų nurodytas administracinio mokesčio sumas) su Bendrovės gautomis ir deklaruotomis pajamomis tik grynaisiais pinigais, tarsi pajamas, gautas iš juridinių asmenų už taksi paslaugas, būtų uždirbę ne Bendrovės vairuotojai, o kažkas iš šalies. Bendrovė aiškina, kad tokius terminus kaip „grynįjeji“ ar „kasos pajamų orderiai“ daugelis vairuotojų tapatina su žodžiu „pajamos“. Kadangi kasos pajamų orderyje buvo nurodoma tik grynujų pinigų suma, ji ir negalėjo sutapti su visa vairuotojo atnešta administracinio mokesčio suma, nes dalis jos buvo sumokėta taksi talonais.

Bendrovė nurodo, kad pridėdamoje prie skundo lentelėje Nr. 4 apskaičiuota, kiek pajamų grynaisiais ir talonų pavidalu apskaityta apklaustiesiems vairuotojams per metus, kurias laiko pajamomis iš tikrųjų įneštomis Bendrovei apklaustųjų vairuotojų. Kadangi Bendrovė neturi visų Bendrovės dokumentų (juos mokesčių administratoriaus nurodymu beveik prieš trejus metus paėmė ir negrąžina Kriminalinės policijos biuro pareigūnai), todėl negali pateikti tikslių duomenų apie tai, kokią taksi talonų sumą pridavė kiekvienas apklaustas vairuotojas, tačiau pagal turimus duomenis apie vairuotojų darbo dienų ir darbo valandų skaičių ir patikrinimo akte nurodytas pajamas už taksi paslaugas juridiniams asmenims nustatė apytikslių sumą, kurią galėjo talonų pavidalu atnešti apklaustieji vairuotojai 2008–2010 m. Šias pajamas palyginusi su administracinio mokesčio suma, kurią mokesčių administratorius apskaičiavo apklaustiems vairuotojams (Bendrovė nurodo, ją kai kur pakoregavo), Bendrovė tvirtina, kad vairuotojų atneštos pajamos netgi didesnės, nei skaičiavo mokesčių administratorius, o tai įrodo, kad Bendrovė apskaitė visas iš vairuotojų gautas pajamas. Šią aplinkybę Bendrovė laiko svarbia, nes pranešime apie atliktą mokestinį tyrimą, kuris truko nuo 2010-10-05 iki 2011-08-05, teigta, kad mokestinio tyrimo metu identifikuoti mokesčių slėpimo požymiai, todėl mokėtojai siūlymas šalinti trūkumus neteiktas, o inicijuotas mokestinis patikrinimas.

Bendrovė teigia, jog jos sutartyse su vairuotojais buvo numatyta, kad jie patys už savo pinigus perkasi kurą ir remontuoja automobilius. Tokiu principu dirbo praktiškai visos taksi bendrovės Vilniaus mieste, kurių vairuotojai dirbo fiziniams asmenims priklausančiais automobiliais. Mokesčių administratoriui tai buvo žinoma, priekaištų dėl šių aplinkybių nebuvo. Dar mokestinio tyrimo metu Bendrovė apie tai raštu išdėstė tyrimą atlikusiai inspektorei, bet nesulaukė jokių pastabų ar siūlymų, kaip ir mokestinį patikrinimą atlikusi inspektorė. Bendrovei yra nesuprantama, kodėl per pusantrų metų laikotarpį, kai vyko mokestinis tyrimas, o paskui patikrinimas, Bendrovės apskaitos darbuotojoms neteisingai vedant apskaitą, Inspekcijos darbuotojai apie tai nepranešė Bendrovei, o vėliau apskaičiavo papildomus mokesčius, delspinigius ir baudas. Bendrovės apskaitos darbuotojos buvo įsitikinusios, kad apskaito visas realiai gautas pajamas, o kitų pajamų, kurias vairuotojai uždirbo, bet Bendrovei nedavė, nelaikė Bendrovės pajamomis. Tai esą buvo daroma ne iš blogos valios, bet, Bendrovės nuomone, dėl to, kad Inspekcija nepagrįstai po mokestinio tyrimo neteikė siūlymo šalinti trūkumus.

2. Pajamų padidinimo koeficientas pagal apskaitos darbuotojos paaiškinimą.

Pažymima, kad apskaitos darbuotoja Nr. 40 Bendrovėje dirbo laikotarpiu nuo 2007-10-01 iki 2010-02-26, per kurį daug kas keitėsi: ekonominį pakilimą pakeitė nuosmukis; Bendrovė nebenešė pelno akcininkams, todėl ją ir pardavė. Remdamasi darbuotojos Nr. 40 paaiškinimu, Bendrovė teigia, kad galima daryti išvadą, jog krizei prasidėjus visos gautos pajamos buvo apskaitomos ne mažiau kaip vienerius metus, todėl bent jau šiuo laikotarpiu pajamų perskaičiavimo koeficientas turėjo būti „1“. Inspekcija šiais parodymais nesirėmė, nustačiusi, kad faktiniai apskaitos duomenys juos paneigė. Taigi, Bendrovė mano, kad Inspekcija turėjo atmesti ir kitus darbuotojos parodymus kaip nepatikimus ir jų pagrindu koeficiento neskaičiuoti, tačiau Inspekcija padarė išvadą, kad darbuotojos paaiškinimas patvirtina, jog pajamos buvo mažinamos per pusę per visą tikrinamą laikotarpį, ir nustatė koeficientą „2“. Tokį koeficientą Inspekcija nustatė net ir 2010 metams, nors tais metais ši darbuotoja dirbo tik 2 mėnesius, o po jos 10 mėnesių dirbusi apskaitos darbuotoja nebuvo apklausta. Bendrovė Inspekcijos teiginius, kad antrasis pajamų apskaičiavimo koeficientas buvo nustatytas remiantis apskaitos darbuotojos parodymais, laiko melagingais.

Atkreipiamas dėmesys į tai, kad apskaitos darbuotoja Nr. 40 Bendrovėje dirbo iki 2010-02-26, po jos apskaitą vedė akcininkės motina B. B., kuri, pasak darbuotojos Nr. 40, buvo nurodžiusi slėpti pajamas, tačiau būtent D. B. darbo laikotarpiu Bendrovė pradėjo dirbti pelningai, t. y. 2008 m. Bendrovė deklaravo 137385 Lt nuostolį, 2009 m. – 69947 Lt nuostolį, 2010 m. – 16549 Lt apmokestinamąjį pelną. Bendrovės nuomone, darbuotoja Nr. 40 savo parodymuose kaip įmanydama bandė atsikratyti atsakomybės, teigdama, kad akcininkai jai nurodinėjo, kiek pajamų apskaityti, tai yra stengėsi kuo daugiau apkaltinti kitus, galbūt taip siekė išvengti pasekmių už savo veiksmus, nes

du vairuotojai apklausų metu pareiškė, kad jų parašai šios darbuotojos vedamuose apskaitos dokumentuose yra suklastoti.

Pabrėžiama, kad nors Inspekcija teigia apklaususi akcininkus ir apskaitos darbuotojus, tačiau akcininkės tėvai (B.) nebuvo apklausti; D. B., kuri dirbo Bendrovės vyr. buhalterė beveik trečdalį viso tikrinto laikotarpio, nebuvo pakviesta duoti jokių paaiškinimų, tačiau buvo apklausta apskaitos darbuotoja Nr. 38, kuri Bendrovėje dirbo nuo 2006-09-11 iki 2007-09-21, todėl nieko bendro su tikrinamuoju 2008–2010 m laikotarpiu neturėjo, o jos parodymais buvo nuolat remiamasi pirminiame patikrinimo akte, juo remtasi ir pakartotiniame patikrinimo akte.

3. Pajamų padidinimo koeficientas pagal skambučių skaičių.

Bendrovės nuomone, pats geriausias ir teisingiausias būdas nustatyti, ar ji visas pajamas apskaitė, būtų palyginti jos apskaitos duomenis su kitų tokia pačia veikla užsiimančių įmonių duomenimis. Bendrovės žiniomis, mokesčių administratorius taip elgėsi, tikrindamas kitą taksi įmonę UAB „E1“, t. y. jos apskaitytas pajamas lygindamas su 8 taksi įmonių pajamų apskaita.

Bendrovė mano, kad mokesčių administratoriaus kreipimasis į Taksi paslaugų tiekėjų asociaciją (Asociaciją) dėl taksi sferos pagrindinių rodiklių, yra visiškai netinkamas pirmiausia dėl to, kad Vilniaus mieste formaliai egzistavo kelios taksi paslaugų asociacijos, tačiau nė viena jų nevykdė jokios veiklos, nes 2003 m. Konkurencijos taryba didžiąją dalį Vilniaus taksi įmonių apkaltino karteliniu susitarimu ir nubaudė didelėmis baudomis. Nuo to laiko joks bendravimas tarp taksi įmonių nevyko, o veiklą vykdė tik asociacijų prezidentai, bendraudami su įvairiomis instancijomis ir pasisakydami viešojoje erdvėje. Asociacijų narių sąrašuose dauguma įsiregistravusių narių jau nebevykdo veiklos, veikiančios įmonės dirba „žiaurios“ konkurencijos sąlygomis ir jokios informacijos jokioms asociacijoms neteikia, todėl nė viena asociacija negalėjo pateikti objektyvių duomenų apie pagrindinius vidutinius rodiklius taksi sferoje.

Atkreipiamas dėmesys į tai, kad mokesčių administratorius pasirinko būtent tą Asociaciją, kurios prezidentas buvo R. Brazys, buvęs Bendrovės akcininkas (valdė trečdalį Bendrovės akcijų iki 2009 m. 08 mėn.). Toks pasirinkimas, Bendrovės nuomone, neatitinka objektyvumo kriterijų, skunde pateikiami motyvai, kodėl galimai ši Asociacija teikė neteisingą informaciją (konkurentų šalinimas, atsakomybės vengimas). Mokesčių administratoriaus pozicija šiuo atžvilgiu, pasak Bendrovės, yra dviprasmiška, nes remiasi apskaitos darbuotojos parodymais kaip neginčijamais įrodymais, tačiau kreipiasi į Asociaciją, prašydama teisingų, objektyvių duomenų apie taksi veiklą, nors darbuotoja ji tiesiogiai nurodo kaip melagingos apskaitos iniciatorių.

Netinkamą koeficiento nustatymą, remiantis Asociacijos pateiktais duomenimis ir ryšių operatorių informacija apie priimtų skambučių skaičių Bendrovės trumpuoju telefonu 1441, Bendrovė aiškina ir tuo, jog šiuo metu įmonės naudojami įvairiomis užsakymų perdavimo programėlėmis, kurios klasifikuoja ir apdoroja visus duomenis apie telefonų skambučius, todėl jų apibendrinta informacija lengvai paneigtų Asociacijos teiginius. Tačiau net jei tie teiginiai ir būtų teisingi, šis koeficiento nustatymo būdas yra netinkamas, nes Bendrovė buvo sudariusi keturšalę bendradarbiavimo sutartį su dar trejomis taksi įmonėmis, pagal kurią Bendrovė, negalėdama įvykdyti užsakymo, jį nemokamai perduodavo kitoms taksi įmonėms, todėl nustatyti, kokį kiekį skambučių aptarnavo būtent Bendrovė, yra neįmanoma.

Bendrovė abejoja Asociacijos duomenimis, nes statistiniai tyrimai taksi versle nebuvo vykdomi, todėl neaišku, kuo remiantis Asociacija šiuos duomenis pateikė.

Bendrovė nurodo, kad duomenų rinkimas, naudojant kompiuterizuoto duomenų apdorojimo sistemą, šiuo metu vykdomas e-taksi, UAB „R1“. Pastarosios įmonės apdoroti statistiniai duomenys paneigia mokesčių administratoriaus pasitelkto specialisto (Asociacijos) duomenis, nes, pavyzdžiui, užsakymais tampa tik 47,61 proc. skambučių, iš kurių vidutiniškai 9,1 proc. yra „blogi“.

Todėl Bendrovė laikosi pozicijos, kad nė vienas mokesčių administratoriaus koeficientas nėra teisingas, o pagal išvestą jų vidurkį negalima skaičiuoti papildomos mokesstinės bazės, o turėtų būti taikomas ekonominių modelių metodas (kaip ir UAB „E1“ atveju), kartu taikant analogijos metodą. Bendrovės nuomone, yra itin svarbu, jog mokesčių administratorius taikydamas šiuos metodus privalo įvertinti ir kitas aplinkybes, kurių tiesioginė įtaka gali ir turi būti vertinama. Mokesčių administratorius tinkamai pasirinkti ir taikyti analogijos metodą privalėjo ir vadovaudamasis MAĮ 6 ir 7 straipsnių nuostatomis, kad visi mokesčių mokėtojai dėl įstatymo taikymo sąlygų (atitinkamai ir dėl pasirinkto patikrinimo metodų taikymo) yra lygūs, nes visi mokesčių mokėtojai privalo mokėti

mokesčius, kuriuos nustato įstatymai, laikydamiesi vienodos mokesčių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos.

Dėl paskirtų mokesčių baudų

Bendrovė mano, kad įmonei skirta 30 procentų 28804 Eur PVM bauda yra nepagrįstai didelė, neatitinka proporcingumo ir protingumo principų, bauda paskirta, neatsižvelgus į svarbias lengvinančias aplinkybes – mokesčių mokėtojas geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, tinkamai ir laiku teikė visus reikalingus dokumentus, duomenis ir informaciją. Atitinkamai, Bendrovės nuomone, Inspekcija turėjo skirti jai minimalią – 10 procentų dydžio baudą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos (toliau – Komisija), įvertinusi ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, jog Bendrovės skundas atmestinas, Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Iš bylos medžiagos matyti, kad tarp šalių ginčas kyla dėl pakartotinio patikrinimo metu papildomai apskaičiuoto ir nurodyto sumokėti PVM ir su juo susijusių sumų. Vilniaus AVMI atliko pakartotinį Bendrovės patikrinimą (patikrinimas atliktas, vykdant Inspekcijos 2014-12-10 sprendimą Nr. 69-150, kuris priimtas, remiantis LVAT 2014-11-10 nutartimi adm. byloje Nr. A-438-1643/2013).

Pirminio patikrinimo metu Bendrovės mokesčių bazė buvo nustatyta, taikant MAĮ 70 straipsnio nuostatas, nes mokesčių administratorius mokestinio patikrinimo metu nustatė, kad Bendrovėje tikrinamuoju laikotarpiu (2008–2010 metais) nebuvo apskaitomos visos pajamos (nustatyta, kad dirbantys taksi vairuotojai Bendrovės atskaitingiems asmenims perduodavo ne visas pajamas, o tik „įnešdavo“ nustatytą administracinį „plano“ mokestį, kuris priklausė nuo dirbamų valandų skaičiaus; nors realiai darbuotojams darbo užmokestis nebuvo išmokamas, jo išmokėjimas buvo apskaitomas Bendrovės dokumentuose, darbuotojai formaliai pasirašydavo darbo užmokesčio išmokėjimo žiniaraščiuose ir pan.). Patikrinimo metu, įvertinus Bendrovės darbuotojų paaiškinimus, buvo nustatyta, jog apklausti darbuotojai patvirtino administracinio mokesčio, kuris turėjo būti sumokėtas Bendrovės direktoriui ar buhalterei, mokėjimą; likusią iš keleivių surinktų pinigų dalį vairuotojai pasilikdavo sau ir iš šių lėšų pirkdavo kurą, mokėdavo už mašinų remontą, pasilikdavo sau kaip atlyginimą; vairuotojai dirbo daugiau valandų per parą ir darbo dienų per savaitę, pravažiudavo daugiau kilometrų, nei būdavo įforminta Bendrovės apskaitoje. Mokestinio patikrinimo metu buvo gauta informacija iš Asociacijos, kuri, remdamasi MAĮ 33 straipsnio nuostatomis, pateikė pagrindinius vidutinius analitinius taksi veiklos sferos rodiklius: vieno vairuotojo dirbtų pamainų skaičių, per pamainą vairuotojo įvykdytų užsakymų skaičių, vieno automobilio pamainos ridą (km), vienos kelionės vidutinę kainą, vieno mėnesio užsakymo skaičių įmonėje, turinčioje 80 licencijos kortelių, nerezultatyvių skambučių vidurkį. Taip pat mokesčių administratorius kreipėsi į ryšių operatorius, prašydamas pateikti informaciją apie Bendrovės 2008–2010 metais priimtus skambučius trumpuoju numeriu 1441 (visi ryšių operatoriai, išskyrus AB „Teo LT“ mokesčių administratoriui prašomą informaciją pateikė). Mokesčių administratorius pagal gautą informaciją: nerezultatyvių skambučių vidurkį, vienos kelionės vidutinę kainą ir Bendrovėje per mėnesį gautų trumpuoju numeriu 1441 užsakymų skaičių, atliko Bendrovės galimai gautų pajamų už taksi paslaugas apskaičiavimus. Gautus skaičiavimus palyginus su Bendrovės apskaitytomis ir deklaruotomis pajamomis, nustatyta, kad jie skiriasi, tai yra mokestinio patikrinimo metu perskaiciuotos pajamos 2009 metais yra 2,03 karto, o 2010 metais – 3,5 karto didesnės už Bendrovės apskaitytas ir deklaruotas pajamas. Vilniaus AVMI patikrinimo metu konstatavo, jog Bendrovė apskaičiuodama mokesčius, į tikrinamojo laikotarpio deklaracijas įrašė neteisingus (nepatikimus, prieštarungus) duomenis apie gautas pajamas, todėl PVM, pelno mokestis už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2010-12-31 apskaičiuotas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, didinant Bendrovės apmokestinamąsias pajamas, *gautas grynaisiais pinigais*. Mokesčių administratorius pajamų padidinimo koeficientą apskaičiavo, išvesdamas vidurkį iš apskaičiuotų pajamų padidinimo koeficientų: pagal vairuotojų paaiškinimus, pagal apskaitos darbuotojos paaiškinimą ir pagal Bendrovės skambučių trumpuoju numeriu (be AB „Teo LT“ duomenų bei neatsižvelgiant į tai, kad buvo naudotasi ir „ilgaisiais“ telefonų numeriais) skaičių, įvertinus teikiamų paslaugų kainą. Mokesčių bazė buvo nustatyta taikant 2008 metais – 2,68, 2009 metais – 2,24 ir 2010 m. – 2,89 pajamų padidinimo koeficientus, nuo apskaičiuotos pelno mokesčio ir PVM bazės apskaičiuotas pelno mokestis ir PVM. Vilniaus AVMI patikrinimo akte apskaičiuoti mokesčiai buvo patvirtinti

Vilniaus AVMI 2012-05-07 sprendimu Nr. (4.65)-256-76, taip pat apskaičiuoti PVM ir pelno mokesčio delspinigiai ir paskirtos baudos. Su Vilniaus AVMI pozicija sutiko Inspekcija savo 2012-08-02 sprendimu Nr. 69-135 patvirtindama Vilniaus AVMI sprendimą. Komisija, išnagrinėjusi Bendrovės 2012-08-7 skundą, savo 2012-11-05 sprendimu Nr. S-193 (7-177/2012) Inspekcijos sprendimą paliko nepakeistą.

Iš mokesstinio ginčo byloje pateiktos informacijos taip pat matyti, kad LVAT 2014-11-10 nutartyje adm. byloje Nr. A-438-1643/2013, išnagrinėjęs Bendrovės apeliacinį skundą, konstatavo, jog „Bendrovė neneigia mokesčių administratoriaus nustatytų aplinkybių teisingumo, tai yra, kad į savo apskaitą traukė tik taksi vairuotojų mokamą administracinį (plano) mokesį, tačiau tokį elgesį teisingo susiklosčiusia verslo praktika <...>, kad tokiu principu tuo metu dirbo visos taksi įmonės“. Atsižvelgiant į tai, nutartyje kontastuota, jog tiek mokesčių administratoriaus nustatytos aplinkybės, tiek ir Bendrovės išdėstyta pozicija patvirtina MAĮ 70 straipsnio taikymo būtinybę. LVAT pasisakė dėl mokesčių administratoriaus taikyto mokesčių apskaičiavimo būdo (ekonominių modelių metodo), galimybės taikyti kitą (analogijos) metodą, dėl panaudotos informacijos tinkamumo, konstatuodamas, jog mokesčių administratorius, nustatydamas bylai reikšmingas aplinkybes – PVM ir pelno mokesčio bazę, panaudojo teisės aktais leistiną bei tinkamą tokių duomenų surinkimo ir nustatymo metodą. Todėl LVAT aptarta nutartimi paliko nepakeistą sprendimo dalį dėl papildomai apskaičiuoto pelno mokesčio ir su juo susijusių sumų, panaikindamas ir centriniam mokesčių administratoriui grąžindamas nagrinėti iš naujo Vilniaus apygardos administracinio teismo, Komisijos, Inspekcijos sprendimo dalį, susijusią su PVM ir su šiuo mokesčiu susijusių sumų aritmetiniu apskaičiavimu, atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) nutarties nuostatas.

Taip pat nustatyta, jog Bendrovė kreipėsi į LVAT su prašymu atnaujinti procesą adm. byloje Nr. A-438-1643/2013 (savo prašymą grįsdama ABTĮ 153 str. 2 dalies 2 punktu (naujai paaiškėja esminės bylos aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos bylos nagrinėjimo metu) ir 153 str. 2 dalies 12 punktu (kai būtina užtikrinti vienodos administracinių teismų praktikos formavimą). Pirmuoju atnaujinimo pagrindu Bendrovė nurodė tai, kad Asociacijos duomenys negali būti vertinami kaip specialisto išvada, nes iš viešai teikiamos informacijos matyti, jog statistiniai tyrimai taksi versle apskritai nebuvo vykdomi. Bendrovės teigimu, duomenų rinkimas, iš esmės naudojant kompiuterizuoto duomenų apdorojimo sistemą, pradėtas taksi verslu užsiimančioje įmonėje – UAB „R1“ nuo 2014 m. rugpjūčio mėnesio. Bendrovės nuomone, duomenys (kurie apima 4 mėnesius) leidžia abejoti Asociacijos pateikta informacija ir sudaro pagrindą atnaujinti procesą administracinėje byloje. LVAT 2015-05-20 nutartimi adm. byloje Nr. P-60-602/2015 proceso adm. byloje Nr. A-438-1643/2013 neatnaujino.

Pakartotinio patikrinimo metu (Vilniaus AVMI patikrinimo aktas Nr. (4.65)-FR 0680-177) mokesčių administratorius, apibendrinęs pirminio patikrinimo metu surinktą informaciją, nurodė, jog apskaičiuojant mokesčio bazę nustatytos Bendrovės apskaitoje apskaitytos už taksi paslaugas gautos pajamos gryniaisiais pinigais (su PVM): 2008 m. – 667827 Lt, 2009 m. – 402427 Lt ir 2010 m. – 240924, iš viso 1311178 Lt. Taip pat nustatytas pardavimo PVM, apskaičiuotas nuo apskaitytų pajamų, gautų gryniaisiais pinigais: 2008 m. – 101872 Lt, 2009 m. – 65718 Lt, 2010 m. – 41812 Lt, iš viso 209402 Lt.

Iš pajamų (su PVM), gautų gryniaisiais pinigais už taksi paslaugas, atėmus šioms pajamoms tenkantį PVM, apskaičiuota 1101776 Lt, iš jų: 2008 m. – 565955 Lt, 2009 m. – 336709 Lt ir 2010 m. – 199112 Lt, *pajamų suma be PVM*, kuriai taikomas pajamų padidinimo koeficientas: 2008 m. – 2,68, 2009 m. – 2,24 ir 2010 m. – 2,89. Apskaičiuotos 1744645 Lt neapskaitytos ir nedeklaruotos pajamos be PVM (mokesčio bazė), iš jų: 2008 m. – 950804 Lt, 2009 m. – 417519 Lt ir 2010 m. – 376322 Lt.

Pabrėžta, kad vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi, nuo patikrinimo metu 2008-01-01–2010-12-31 laikotarpiu nustatytų neapskaitytų ir nedeklaruotų 1744645 Lt pardavimo pajamų be PVM, taikant atskirais mokesstiniais laikotarpiais galiojančius PVM tarifus (18 proc., 19 proc. ir 21 proc.), apskaičiuota 331524 Lt pardavimo PVM, iš jų: 2008 m. – 171145 Lt, 2009 m. – 81351 Lt ir 2010 m. – 79028 Lt. Įvertinusi LVAT nutartį, kurioje nurodyta, kad „kaip matyti iš mokesčių administratoriaus atliktų skaičiavimų, pareiškėjo į biudžetą mokėtinas PVM buvo apskaičiuotas nuo visos sandorio vertės, tai yra nebuvo laikoma, kad tarp sandorio šalių sulygta kaina jau apima PVM“, Vilniaus AVMI pažymėjo, jog LVAT neįvertino aplinkybės, kad pajamų padidinimo koeficientas

taikytas pajamoms, iš kurių jau buvo atskaitytas PVM ir nustatyta 1744645 Lt mokesčio bazė be PVM. Su Vilniaus AVMI pozicija sutiko ir Inspekcija.

Bendrovė nesutinka su Inspekcijos sprendimu, skunde dėstydamą motyvus, susijusius ne su PVM apskaičiavimo metodikos kritika, o su mokesčių bazės nustatymu, todėl skunde atskirai pasisakoma dėl kiekvieno iš elementų, kuriuo remtasi pirminio patikrinimo metu, nustatinėjant pajamų padidinimo koeficientus, iš kurių buvo išvestas bendras pajamų padidinimo koeficiento vidurkis, kuris panaudotas Bendrovės neapskaitytoms pajamoms, gautoms grynaisiais pinigais, nustatyti. Posėdžio Komisijoje metu Bendrovės atstovai palaikė skunde išdėstytus motyvus, akcentuodami, jog 2009 m. rugpjūčio mėnesį pasikeitė Bendrovės akcininkai (pasisakymuose daugiausia buvo kalbama apie 2010 metus), 2010 metais Bendrovė ėmė dirbti pelningai. Bendrovės atstovai neneigė aplinkybių, jog buvo buhalterinės apskaitos vedimo trūkumų, (nebuvo mokamas atlyginimas vairuotojams, nors apskaitoje tai buvo fiksuojama; vairuotojai turėjo mokėti administracinę (plano) mokestį ir pan.), tačiau tai motyvavo tuo, jog tokia buvo taksi įmonių veiklos praktika (visos taksi įmonės taip veikė); Bendrovė kitaip nebūtų išsilaikiusi, be to, neturėjo galimybių kontroliuoti vairuotojų. Posėdžio Komisijoje metu buvo pabrėžta, jog ginčijama yra pati mokesčių administratoriaus nustatyta mokesčių bazė, o su PVM apskaičiavimo metodika sutinkama, Bendrovės atstovo (A. G.) teigimu, ji atitinka ESTT sprendime išdėstytus paaiškinimus. Taip pat Bendrovės atstovai akcentavo tai, jog pirminio patikrinimo metu mokesčių administratorius nepagrįstai rėmėsi Asociacijos pateikta informacija, akcentuodami, jog tikslūs duomenys apie rezultatyvius skambučius ir pan., yra kaupiami nuo 2014 m. (posėdžio metu pateikti suvestiniai 2014 m. rugpjūčio–lapkričio mėnesio duomenys), naudojantis tam tikra specialiai sukurta programa, nurodydami, jog tik mažiau kaip pusė skambučių yra rezultatyvūs. Pasak Bendrovės atstovų, šie 2014 m. pradėti kaupti duomenys ir patvirtina, jog mokesčių administratorius pirminio patikrinimo metu rėmėsi netinkama informacija. Remdamasi šiais motyvais, Bendrovė prašo naikinti Inspekcijos sprendimą, taip pat sumažinti paskirtos baudos dydį.

Pasisakydama dėl Inspekcijos sprendimo pagrįstumo, Komisija pažymi, jog tiek mokesčių administratoriaus priimtuose sprendimuose, tiek Komisijos sprendimo nustatomoje dalyje detalai aptartos su Bendrovės apmokestinimu susijusios faktinės aplinkybės, todėl šioje sprendimo dalyje jos nebus kartojamos, pasisakant dėl Bendrovės skunde išdėstytų esminių nesutikimo su Inspekcijos sprendimu motyvų ir jų įtakos sprendimo pagrįstumui.

Kaip matyti iš Bendrovės pozicijos, ji, inicijuodama mokestinį ginčą Inspekcijoje ir Komisijoje, siekia, jog būtų peržiūrėtas pirminio mokestinio patikrinimo metu mokesčių administratoriaus taikytas mokesčių apskaičiavimo būdas (ekonominių modelių metodas) ir taikant ekonominių modelių metodą apskaičiuota mokesčių bazė. Kaip jau aptarta sprendime, ankstesnis mokestinis ginčas buvo baigtas LVAT 2014-11-10 nutartimi adm. byloje Nr. A-438-1643/2013, išskyrus tai, jog LVAT grąžino centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo Bendrovės skundo dalį dėl PVM ir su juo susijusių sumų *aritetinio apskaičiavimo*, kiek tai susiję su ESTT 2013-11-07 sprendimo byloje *Tulica ir Plavosin* (C-249/12 ir C-250/12) nuostatų (dėl PVM apskaičiavimo metodikos) taikymu ginčo atveju. Todėl ginčo atveju ir vertintina, ar aplinkybės, jog Bendrovės skundo dalis dėl PVM ir su juo susijusių sumų buvo grąžinta nagrinėti iš naujo aritetiniams skaičiavimams atlikti, sudaro pagrindą iš naujo vertinti aplinkybes, dėl kurių buvo pasisakyta LVAT nutartyje.

Norminiuose aktuose įtvirtinta mokesčių administratoriaus veiksmų apskundimo tvarka ir nustatytais terminais siekiama užtikrinti teisinių santykių stabilumą mokesčių administravimo srityje, todėl esant galutiniams vykdytiniams ikiteisminių mokestinių ginčų institucijų ar įsiteisėjusiems teismų procesiniams sprendimams dėl mokesčių administratorių sprendimų (veiksmų) teisinių santykių dalyviai turi pagrįstą pagrindą tikėtis, kad jų atlikti veiksmai (priimti sprendimai) yra vykdytini ir gali sukelti (sukėlė) teisines pasekmes. Tokio pobūdžio sprendimų peržiūrėjimas yra galimas tik tam tikrais įstatymų numatytais atvejais, taikant pasibaigusio mokestinio ginčo proceso atnaujinimo institutą.

Komisijos vertinimu, ABTĮ 14 straipsnyje įtvirtintas įsiteisėjusių teismų procesinių sprendimų privalomumo principas numato, kad įsiteisėjęs teismo sprendimas, nutarimas ir nutartis yra privalomi visoms valstybės institucijoms, pareigūnams ir tarnautojams, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, kitiems fiziniams bei juridiniams asmenims ir turi būti vykdomas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Atsižvelgiant į tai bei įvertinus LVAT nutarties turinį, darytina išvada, jog nei mokesčių

administratorius, nei Komisija neturi teisinio pagrindo atlikti kitoki įsiteisėjusiu teismo procesiniu sprendimu nustatytų aplinkybių vertinimą, nei yra nustatyta 2014-11-10 nutartyje adm. byloje Nr. A-438-1643/2013. LVAT nutartimi konstatavo, jog pirminio mokesčio patikrinimo metu mokesčių atlikti mokesčių bazės (tiek pelno mokesčio, tiek PVM) nustatymo veiksmai, panaudota informacija buvo pripažinti pagrįstais, LVAT savo nutartyje taip pat pasisakė ir dėl to, kodėl ginčo atveju mokesčių administratorius neturėjo pagrindo taikyti kito mokesčių apskaičiavimo (analogijos) metodo. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija neturi teisinio pagrindo nagrinėti Bendrovės skunde ir posėdžio metu nurodytus motyvus, susijusius su MAĮ 70 straipsnio nuostatų taikymu, mokesčių bazės nustatymu ir surinktos informacijos panaudojimu, nes įsiteisėjusia teismo nutartimi šie mokesčių administratoriaus atlikti veiksmai pripažinti atitinkančiais teisės aktų reikalavimus. Pažymėtina, jog pagal ABTĮ nuostatas (IV skyrius) įsiteisėję teismo sprendimai gali būti peržiūrėti tik ABTĮ nustatyta tvarka, todėl Komisijos nuomone, Bendrovė laikydama pozicijos, kad yra pagrindai peržiūrėti ir nagrinėti iš naujo LVAT nutartimi pasibaigusią bylą, turi teisę pasinaudoti jai ABTĮ suteikta teise kreiptis į LVAT prašydama atnaujinti procesą adm. byloje Nr. A-438-1643/2013. Papildomai pasisakant dėl Bendrovės pateiktų papildomų dokumentų (2014 m. rugpjūčio–lapkričio suvestiniai duomenys) įtakos mokesčių administratoriaus sprendimo pagrįstumui, paminėtina, jog šie duomenys jau buvo teikiami LVAT, kaip galimas pagrindas procesui atnaujinti, tačiau LVAT minėtų duomenų nepripažino sudarančiais pagrindą atnaujinti procesą administracinėje byloje ir LVAT 2015-05-20 nutartimi adm. byloje Nr. P-60-602/2015 atsisakė atnaujinti procesą adm. byloje Nr. A-438-1643/2013.

Bendrovė laikosi pozicijos, jog mokesčių administratorius neįvykdė LVAT nutarties nuostatų, pakartotinio patikrinimo metu naujų aplinkybių nenustatinėjo. Įvertinus aptariamą LVAT nutarties nuostatą, matyti, jog Teismas pripažino bei konstatavo, jog mokesčių administratorius tinkamai nustatė faktines su Bendrovės apmokestinimu susijusias aplinkybes, tinkamai taikė MAĮ 70 straipsnio nuostatą, surinko ir panaudojo tinkamus informacijos šaltinius. Todėl pakartotinį Bendrovės skundo nagrinėjimo būtinumą LVAT siejo ne su naujų faktinių aplinkybių nustatymu, kitokiu teisės aktų nuostatų aiškinimu ir taikymu, o *išimtinai su aritmetiniu PVM apskaičiavimu, siekiant, jog mokesčių administratoriaus atliktas PVM apskaičiavimas atitiktų ESTT 2013-11-07 sprendimo byloje Tulica ir Plavosin (C-249/12 ir C-250/12) nuostatą*. Atsižvelgiant į tai, Komisijos nuomone, nėra pagrindo sutikti su Bendrovės motyvais dėl netinkamai atliktų mokesčių administratoriaus veiksmų.

Pasisakant dėl PVM aritmetinio apskaičiavimo, pažymėtina, jog jis detaliam aptartas Vilniaus AVMI patikrinimo akte, sprendime, taip pat Inspekcijos sprendime, Bendrovės atstovai posėdžio Komisijoje metu nurodė, jog sutinka su PVM apskaičiavimo metodika, jų teigimu, ji atitinka ESTT sprendimo nuostatą, todėl Komisija sutikdama su mokesčių administratoriaus skaičiavimais, dėl jų detaliam sprendime nepasisako.

Bendrovė taip pat laikosi pozicijos, kad jai turėjo būti paskirta minimali 10 proc. bauda PVM bauda, nes ji bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė dokumentus ir pan. Pasisakant dėl skirtinos baudos dydžio, pažymėtina, jog vietos mokesčių administratorius Bendrovei skyrė 30 proc. dydžio PVM baudą, atsižvelgdamas į tai, jog Bendrovė siekdama sumažinti mokesčius, neteisėtai sumažino pajamas (tai pripažinta baudos dydį didinančia aplinkybe) ir bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, vykdė jo nurodymus, teikė prašomus dokumentus ir pan. (tai pripažinta baudos dydį mažinančia aplinkybe). Papildomai Inspekcija nurodė, kad Bendrovės atsakomybe didinančia atsakomybe pripažinta tai, kad ji savo kaltės dėl padarytų pažeidimų nepripažino. Pažymėtina, kad MAĮ 40 straipsnyje įtvirtintos mokesčių mokėtojo pareigos – laiku ir tiksliai įvykdyti mokesčių prievolę, teisingai apskaičiuoti mokesčius, teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos dokumentus ir registrus ir pan. Už tinkamą mokesčių prievolių vykdymą atsakingas mokėtojas. Netinkamas nurodytų pareigų vykdymas mokesčių prievoliuose mokėtojui sukeltas pasekmes tam tikras pasekmes: pareigą sumokėti mokesčius (kuri yra objektyvi), papildomai sumokėti delspinigius už pavėluotą mokesčių mokėjimą, taip pat baudas, kurios skiriamos už mokesčių įstatymų pažeidimus. Įvertinus Bendrovės tęstinį mokesčių pažeidimo pobūdį – sąmoningą buhalterinės apskaitos taisyklių pažeidinėjimą, apskaitant ne visas iš ūkio subjekto veiklos gautas pajamas, fiksuojant apskaitoje neįvykusias ūkines operacijas ir pan., šių veiksmų sukeltas pasekmes (išvengta pelno mokesčio ir PVM mokėjimo; mokesčių administratorius negalėjo nustatyti mokėtojo mokesčių bazės, įprastine mokesčių įstatymų nustatyta tvarka pagal apskaitos dokumentus), šių

veiksmų atlikimą motyvuojant įprastine veiklos praktika, taip pat, atsižvelgiant į tai, jog LVAT 2014-11-10 nutartyje adm. byloje Nr. A-438-1643/2013 dėl to paties pažeidimo paskirtos 30 proc. pelno mokesčio baudos dydį pripažino pagrįstu, Komisija laikosi pozicijos, jog mažinti Bendrovei paskirtos PVM baudos dydį dėl Bendrovės skunde nurodytų motyvų pagrindo nėra.

Remdamasi išdėstytais motyvais, Komisija konstatuoja, jog Inspekcija priėmė pagrįstą sprendimą, todėl jis tvirtintinas, o Bendrovės skundas atmestinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2015-08-21 sprendimą Nr. 69-101.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnį mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius). Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą dėl mokestinio ginčo taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Lina Vosyliene

Andrius Venius